

Voorwoord

U hebt enige tijd moeten wachten op de op schrift gestelde lezingen van het jaar 2010. De redactie heeft ervoor gekozen om deze samen met de lezingen van het afgelopen jaar 2011 te bundelen. In de beide jaren stonden economische zorgen en revoluties in de Arabische wereld centraal. Maar ook de forensisch-psychiatrische- en juridische wereld om ons heen verandert. De invloed van de politiek, die door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen wordt bepaald, is groot. Deze ontwikkelingen bieden stof voor discussies, die deze jaren weer levendig zijn gevoerd in de kelder van het FPC Dr. S. van Mesdag. Jammer genoeg is de kring van leden die de bijeenkomsten bezoekt kleiner geworden. Dat is onterecht! De afwezige leden hebben interessante lezingen gemist. Het lukte ook deze twee jaren bijzonder goed om een aantal deskundige sprekers te vinden om actuele onderwerpen in te leiden.

Jessica Wesselius beet de spits af met een inkijk in de Penitentiair Psychiatrische Centra, die in 2009 op vijf plaatsen in Nederland zijn ingericht. Jessica Wesselius is als psychiater en medisch directeur nauw betrokken bij het PPC Amsterdam. Hierin is ook de voormalige Forensische Observatie en Begeleidingsafdeling (FOBA) van het gevangeniswezen opgenomen. In de PPC wordt geprobeerd om in korte tijd psychiatrisch ernstig zieke gedetineerden te stabiliseren en goede nazorg voor hen te organiseren. Dat dit niet altijd van een leien dakje gaat, kunt u zich waarschijnlijk wel voorstellen. Aan de hand van een boeiende casus biedt Jessica Wesselius inzicht in dit proces. Zij beantwoordt ook de vraag of het PPC al een volwaardige psychiatrische kliniek in de gevangenis is.

De ter beschikkingstelling (tbs) blijft een veel besproken onderwerp, ook voor de leden van het Lutje PJG. De gemiddelde duur van deze behandelmaatregel is sterk toegenomen en er zijn steeds meer verdachten van ernstige delicten die een pro Justitia onderzoek weigeren. Niek Heidanus, strafrecht-

advocaat, legt in zijn bijdrage uit waarom hij een aantal cliënten adviseert niet mee te werken aan een pro Justitia onderzoek. Wie mocht denken dat hij dat doet omdat hij tegen de maatregel terbeschikkingstelling is, heeft het mis. Hij maakt zich grote zorgen dat deze, in de wereld unieke, maatregel verdwijnt en doet een aantal voorstellen voor het behoud en een betere tenuitvoerlegging van de tbs.

Pauline Westerman, hoogleraar rechtsfilosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen, hield ons gezelschap voor hoe belangrijk het risico-denken in de maatschappij en het strafrecht is geworden. Naast de in het strafrecht bekende oriëntaties op daad en persoon, is er nog een derde oriëntatie bijgekomen. Dit is een eindtoestand waarin een beperkt risico bestaat op schade en overlast. In haar betoog introduceert zij het begrip doelregulering, waarbij een gewenste eindsituatie centraal wordt gesteld. Maar hoe kan deze bereikt worden, wanneer niet duidelijk is welk niveau van risico acceptabel is?

Ko Hummelen, psychiater en bijzonder hoogleraar forensische psychiatrie aan de Rijksuniversiteit Groningen sloot de lezingenreeks in 2010 af. Zijn bijdrage over de discussie over de toerekeningsvatbaarheid is verschenen in: J.W. Hummelen en D.H. de Jong. *Toerekeningsvatbaarheid en toerekenen: de conclusie van de gedragsdeskundige versus het oordeel van de strafrechter*, in: H.B.Krans, A.T. Marseille, F. Vellinga-Schootstra, P.C.Westerman. *De deskundige in het recht*. Zutphen, Paris, 2011.

De vier bijeenkomsten van het jaar 2012 werden ingeluid met een lezing van J. Remmers van Veldhuizen, psychiater en onder andere oud-directeur van de GGZ Noord-Holland-Noord hield een betoog over de herziening van de wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (Bopz). Hij maakt zich sterk voor een behandelwet en heeft hierover op andere plaatsen gepubliceerd.

De tweede inleider was Martina Althoff, universitair docent criminologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij hield een inleiding over de relatie tussen geweld in films en schietincidenten op scholen en andere openbare plaatsen en zette vraagtekens bij de causale relatie tussen het tonen van geweld en navolging ervan. Juist voor kinderen en jongeren wordt via geweldadige films symbolisch materiaal ter beschikking gesteld waarmee dingen die niet-begrijpelijk, bedreigend en/of beangstigend zijn, gesorteerd, geordend en/of bewerkt kunnen worden.

Ons gezelschap week in 2011 één keer uit naar het kantoor van het NIFP. Daar sprak Anne Ruth Mackor, hoogleraar professie-ethiek aan de faculteit rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen. Wie Anne Ruth Mackor heeft horen spreken of haar artikelen heeft gelezen, weet dat zij geprononceerde standpunten inneemt. Ook nu was dat het geval. Zij vindt dat rechters beter in de gaten moeten houden waar de grenzen van hun professionele autonomie liggen. Met de leden van het lutje PJG ging zij hierover een levendig debat aan.

Onze voorzitter Klaas van Tuinen ten slotte sprak met ons over pedofilie. Hij grijpt terug op het psychoanalytische gedachtegoed van Sigmund Freud. Hij licht toe waarom hij denkt dat, mede met diens theorie over seksualiteit, verklaard kan worden waarom pedofielen in onze samenleving te maken hebben met extreme haat. Dit maakt dat ook pedofielen die niet overgaan tot het misbruiken van kinderen gebukt kunnen gaan onder hun seksuele geaardheid. Zijn inleiding kan worden teruggelezen in 'Bijdrage aan het pedofielendebat', in *Most probably the best professor of forensic psychiatry, Liber amicorum prof. dr. Dick Raes* (red. J. Harte, T. Verhagen en M. Zomer), Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2009, p. 143-156.

De afgelopen jaren zijn de kosten voor het drukken van Ontmoetingen door de GGZ Drenthe betaald. Vanaf deze plaats danken wij deze instelling hiervoor nogmaals hartelijk. Nu onze voorzitter Klaas van Tuinen met pensioen is gegaan, stopt deze sponsering. Deze uitgave wordt daarom door het Lutje PJG zelf bekostigd. Dat is de reden dat dit mogelijk de laatste editie is van de gedrukte versie van Ontmoetingen. Wij hopen echter door te kunnen gaan met de elektronische uitgave op de website van de Rijksuniversiteit Groningen, die voor ieder toegankelijk is!

De redactie:
Hanny Elzinga
Wiene van Hattum
Dinnie Hoekstra
Ineke Troost

